

K-5

1993?

10/10

Ar Maiorinis išmoke mylčių Tėvynę?

Or —

Niekota, trijta mūsy lietuvieli, tačiau dar ~~ne~~ ^{Bgt} nesupratinusi savo nacionalinio savitumo, ne-pamynusi kultūros, papročių. Kas mūsų kultūros sienas, kad jos rugilejo atlaikyti kryžiuočių nuolimus, nėjungas su lenkais, rusais, ne-suprino nuo ~~socializmo rankos~~? Viena iš didžiausių armenylių yra Maiorinis. Tautinio spūdžio metu, jį kreptas aukštininkų šeiliams išlej, jis vienintelė savo mylimoja persirinko dichtingą: „Jau nėkas daugiau tais tangs nemylis, / Kaip tavos nuliūdys poeta.“ Ir galicijan ūčiandis ar ištarti panasių frasę?

Šaitydami Maiorino eilėraščius, supertame pamatyti, kuo mums, lietuviams, yra brangi lietuvos. Poeto lyriko smogus rado: „Tia viengau, išhentijau / As kancias visas, / I parygau, pamylejau / Vargduinių diumas.“ Juk „daugelės krito rūny“ del Tėvynės laisvės, del teisės brėžinėnuteintims nuo paraulio žemelapijo. Jimino sirdžių kūig lietuvos kultury vartai raus, „rausmo gilybe“ „jeigu smogaus sirdis nėra niriškai sunambėjusi, skausmas ^{jie} gali įsiesti pagarbos išmeiles ragely.

Vargu, ar gali išdilti iš atminties Maiorino šeipijamas paridikiavimas savo krasto istorijoje, kultūra, kulte. Poetas rase eilėraščius tuo ^{metu} būtose, kai lietuvos geležiniuose nagais laikė suspaudęs carismo paukštis. Romantinii sydue anguodamas Tėvynės istoriją, Maiorinis rengino koroti su carizmu. Trintindamas naciona-

kad tokia archaika kalba tiko nina pa-
raulyje, tercia jo jvainiomis suetimybėmis.

Išimintinės iš Maironio eilerastūmose ne-
pištas lietuvių gamtos paveikslas: „Kaip
puikus slenčiai naunios Dubysos, / Kliškous
lyg rūtom halnai žaliuoja.“ Išsimuši pla-
čiai Baltijos jūra, nuimostes Nerėžis, Šešupe, Ne-
munas, Merkagalio, Birutės halnai – ar sumi-
nini visas vėtas, kurios subtilia poeto pasigeli-
jimo? Turbt daugelini, žvegiant į putatas
iš Baltijos vangas, sušamta ^{eilutė}, man huting už-
tiek savo ūalta vanga.“

Lietuvos galima mylėti ne tik už jos tragiską
istoriją, kultūrą, kalbą, gamtos grožį. Mes, lietuvių,
turime ir savitą nacionalinį charakterį. Ra-
mios, malonios varavos nahtys "poetui ruhe-
liai karholij neapneiamą ilgesį, liūdną melan-
cholijs, grandžių nuimystymą: „Ko gi taip liū-
dną? Ko gi taip ilgu?“ Ar temperamentingus
ispanus, karsto linuojos grūsinus galėtų tuip nu-
gyaudinti tylį nahtis? Maironis labai poetiškai
kalba apie savitą lietuvių sielos „struktingą“, ku-
ria mes is erame išdomiūs lietomis tautoms.

„Nikas manys nemines, – liūdnai atrodouso
Maironis eilerastyje „Šnyknių kaip dūmas.“ Ta-
čiau per daug gražius jo subūntas lietuvių
paveikslas, kad louthas pajigty ji ištinti iš lie-
tuvių sgmonei. Toliau jis is mano žodyje. Jokis is-
torijos vadovėliai ar gramatikos negali suni-
pinti šielas stogas tuip, kaip staigus poetinis
žodis. Melyociau, jeigu salycią, kad iki galo
galii sunolti Maironio patriotinio jausmo.

linio išdidumo jausmo, poetas mums primena didžių mūsy tautos amrenylių žygį: „Vėdi Vytautas ten dictiuarylių pulkus / Ir prieto palauži puikybę. / Už derynias giriąs, už tamniusis miškus / Išvijo kryžiuocių kėdylę.“ Negalima paminti saro tautos didvyrių, jei vandai prisalo spinduli mūsy atmuntystėje liūlauja ūmisa. Poetas įspūdingai išaukština kriturių kovoje už dietuvas laivų žygi: „Kam nurino galva, tam dangua angelai / Nainiukas iš deimantų pina.“

Toliu atmuntystėje iš po Maironio keliamas prisidiečiaujimas į saro krašto kultūrą: „Pelerinai iš kerpe apaugus aukštai / Trauky stai gaujingo pilis. / Jos aukštus valdomus uimigoli kapai; / O ji tebentori dan vis!“ Tačiau ūsiame eilėrastyje suskambia iš perimimo gaidos: „begin amžiai, nusinešdami su raiumi tai, ką geriausiai gerasiausio sukiui mūsy protėviai. Kaip išraugotų jų sukučtas vertėbes, perduoti jas ateinančiom kultoms?“

Maironis nepraminti nino pagundiškių tautos pozymy - karlos. „Kaip puikus tan dvavai, tėnyne, - saho poetas. Dvaras dietuvas buvo kultūros violinys: cia suhaupta daug knygų, paveikslų, prae jys buvusi mokyklos. Bet gerai zinome dangelio sulenkijusių dvareinkų nuomones: „kilme-lituvis, taityse-lelkas.“ Todėl iš Maironio atriodesta: „Bet, brangiai karlos tėvų pamynę, / Jei mūsy ūvidis marai lytūsa.“ Manycian, karlos išraugojimo problemė yra ypač aktuali šiandien, nes lietuvių, pamyn-

kad tokia archaika kalba tiko mina pa-
nalyje, tercia jei jis nėra išmis.

Išimintinės iš Maironio eileraščiuose ne-
pištas lietuvių gamtos paveikslas: „Kaip
puikūs slenčiai naunios Dubysos, / Vliscois
lyg rūtom kalnai žaliuoja.“ Išsimpusi pla-
čiai Baltijos jūra, susimortes Nevezis, Šešupe, Ne-
munas, Minvagalis, Birutės kalnai – ar sumi-
nini visas vietas, kurios sukelia poeto pasigiri-
jimo? Turbūt daugelini, žveigiant į pietas
iš Baltijos bangas, sušamta^{eiante}, man bučting už-
liuk savo ūalta vanga“

Lietuvos galima mylėti ne tik už jos tragediją
istorijoje, kultūroje, kalboje, gamtos grožyje. Mes, lietuvių,
turime ir savo nacionalinį charakterį. „Ra-
mios, malonios vasaros naktys“ poeto sukeli-
liai karholij neapieparamo ilesij, liūdnos melan-
cholijs, graudžių susimystymo: „Ko gi taip liū-
dno? Ko gi taip ilgu?“ Ar temperamentingus
ispanus, karsto lėnuojus grūsinus galėtų būti nu-
gyaudinti tyli naktis? Maironis labai poetiškai
kalba apie savo lietuvių silos „strukting“, ku-
ria mes is erame išdomiūs kitoms tautoms.

„Mikas manys nemines, – liūdnai atridurus
Maironis eileraštystę, ūnykniu kaip dūmas.“ Ta-
čiau per daug gražius jo sukurtas lietuvių
paveikslas, kad lėlujas pajigty jei ištrenti iš lie-
tuvių sğmones. Išlikus jis iš mano ūndyje. Jokis i-
storijos radoveliai ar gramatikos negali suni-
pinti šielių stygys taip, kaip įtaigus poetinius
žodis. Melyociau, jeigu salycią, kad chi galvo
galui nusolti Maironio patriotinio jausmo

giliu
giyba. Tiek vienetai gali sudiginti save įėjynes
meilis ugnyje. O aš, parūpēmisi tik marčytė da-
lelož Maišonio ištity mūsy tautos obrazas mi-
tiny dvarios stipnyes, manycione, sugeleriu
negriauti kultūros pamato.

9/9 fl-
9/9 p-
10.10 fl-
10.10 fl-

